

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Arborem scientiae boni et mali, protoplastis interdictam ex Gen. II,17

**Mayer, Johann Friedrich
Ziegra, Georg David**

Vitembergae, 1718

§. 23.

[urn:nbn:de:bsz:31-130464](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130464)

in Annot. Gen. 2. scriberet; Ex Adami lapsu genus humanum non corporis, sed anima mortem incurrisse, & fuisse homines morituros, etiam antequam peccassent. Consentit Stephanus Curcellæus Lib. de jure Dei cap. 11. p. 130. Garassus, Joh. Mercerus, aliiqve Pontifici & Anabaptistæ nonnulli, Arminiani, Novatoresqve Calixtin. quorum singula verba adducere, jam non vacat.

§. 21. Hi omnes docent, Mortem esse consequens naturale, non minus in hominum, quam in brutorum natura, propter quam causam etiam Adamum ante peccatum fuisse mortalem. Unde sequitur, quod homines in ipso integritatis statu morti subjecti & tandem actu ipso mortui fuissent, nisi per singularem & extraordinariam Dei gratiam a morte fuissent liberati. Quæ gratia quum per peccatum sit præcisa, hinc in Scripturis dici, mortem esse peccati poenam, vel per peccatum intrasse in Mundum. Observandum vero & hoc apprime est. Socinum cum sociennis per moriendi necessitatem non intelligere necessitatem naturalem dissolutionis Animæ & Corporis, quam ille mortalitatem appellat, atqve ita apud eum nihil interest inter mortalitatem & ipsam mortem naturalem, sed per moriendi necessitatem intelligit mortem æternam, quam Solum esse proprie peccati poenam contendit, id est, talem Animæ & Corporis separationem, quæ sit perpetua. Ab hac sententia non excludendi sunt Semipelagiani, seu Scholastici & Pontificii, Illi scriptitare non verentur, immortalitatem in homine primo ante lapsum donum fuisse supernaturale, non proprietatem naturalem, adeoque eum per & juxta naturam statuunt etiam mortalem. Videatur non solum Peterius l. 5. in Gen. Disp. de tertia excell. hom. & Toriellus in Annal. f. 32. sed & Bellarminus l. c. cap. 9. Et hoc ideo, ut tueantur eo commodius illud suum πῶτον ψεύδος, Naturalia post lapsum mansisse integra.

§. 23. Vera & orthodoxa nostra est sententia: Ante peccatum hominem morti non subjectum fuisse per naturam: sed immunem esse potuisse perpetuo a morte per conditricem gratiam, per quam accepit immortalem naturam, seu & possibilitatem non moriendi & impossibilitatem moriendi, per causam naturalem, quoad usque non deficeret a DEO per peccatum: atqve adeo immunitas hæc a morte non supernaturalis in sensu papistico: sed naturalis fuit (non quidem quatenus naturale vel accidentali, vel gratiæ ut sic opponitur, vel

id quod naturam physice ut principium constituit, vel ex principiis naturalibus physice fluit, naturale dicitur: sed quatenus adventitio extrinsece opponitur, & quod sive internum sive externum a gratia conditrici ad melius esse homini in ipsa creatione est concessum) non absoluta, qualis erit in altera vita: sed hypothetica resp. possibilis deflectibilitatis per lapsum, & conservationis individui per esum maxime arboris vitæ, nam *עץ החיים* לענין *התרומו לשמו בכריאו*: *Lignum vitæ (pertinebat) ad sanationem & conservationem creaturarum*, inquit R. Abarbenel, l.c. (conf. Magnif. Dn. D. Calov. in B. ill. ad Gen. 11. 9. & Comm. ad l. c. Dannhauer. Hodof. Christ. p. 1007. Varenium Decad. Mos. in Genes. Loc. VIII. concl. 4. Gerhard. Comm. in Gen. 11. 9. item Tom. 11. Loc. Tbi. de Imag. Dei in hom. ante laps. p. 112. n. 114. & Disp. Isag. XXI. c. 9. §. 20.) omnis vero & mors & mortalitas, quippe quæ est ex *δυσνεασία* & relicta qualitatium pugnantia, externisque contrariis in *δυσνεασίαι* illam agentibus, & tandem totum resolventibus, ortum habuit a peccato, quod est omnis dissonantiæ, convenientiæ, ut & externæ contrarietatis ac pugnæ omnis denique *ἀταξίας* & confusions causa in natura.

§. 24. Hunc enim statum Theologiæ controversiæ dudum nostri vendicarunt Theologi I. ex hoc ipso præcepto & interdictione *penali*, in quo Deus expresse homini mortem, ut poenam peccati comminatus fuerat, quicquid autem homini ceu poena ob peccatum denunciatur, illi per naturam homo nulla ratione obnoxius erat ante & extra peccatum. II. ex ejusdem executione judiciali, Gen. 3. 15. Ubi dicitur hominem, qui de arbore vetita comederat, in pulverem convertendum esse. Poena autem *ἀμαρτίας* seu culpæ & peccati non potest esse conditio *τῆς φύσεως* seu *natura*. Si enim Deus hominem a principio mortalem fecisset, nequaquam peccantem morte condemnasset; Nam mortalem mortalitate nullatenus condemnat, inquit Gregor. Nyssenus lib. de creat. hom. c. 11. III. a concordanti Apostoli Pauli adseveratione, *διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος* Rom. 5. 12. ubi & mors dicitur *εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ ἀμαρτίας*, & eadem *διῆλθεν εἰς πάντας ἀνθρώπους, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον*. Si ergo mors per peccatum in mundum invecita est, homo ante lapsum naturaliter non fuit morti obnoxius, sed immunis prorsus ab ea extitit. Sic etiam cap. 6. v. 23. dicitur *Stipendium peccati mors*. Ubi in Fonte vox habetur *ἐψώνια*, cujus singu-